

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Η ΕΚΜΥΣΤΗΡΕΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ...

(Από το «Ημερολόγιο» του ύπυργου

και συμβούλου του μεγάλου Κορσικανού κέρμητος Ρβιντερέ)



ΣΦΑΛΛΩΣ είναι πολύ ενδιαφέρον να γνωστοποιούμε στην ιδιωτική ζωή ενός απ' τους πιο μεγάλους άνδρες της ιστορίας, να τον αποδοούμε να είναι ολόκληρο τον χρόνο του την ώρα που παύει να νιώθει καλά, και να μιλούμε στις μυστικές του σχέσεις, τις οποίες φανερώσει μοναχά την ώρα που, σαν ζωντανός θνήσκει, ζήτησε την ανάπαυση στη συντροφιά των φίλων και των δικών του...

Η δημοσίευσή του εσχάτως εκδοθέντος «Ημερολόγιου» του κόμητος Π. Α. Ρβιντερέ, ύπυργου και συμβούλου του Μεγάλου Ναπολέοντος, μάς επιτρέπει να εξαιρετικά ενδιαφέροντες λεπτομέρειες της ιδιωτικής ζωής του «Κοντοδεκανέα», όπως ήταν χαϊδευτικά γνωστός στους στρατιώτες του ο μεγάλος πολεμάρχος της Γαλλίας...

Ας δοούμε μερικές σελίδες απ' την ιδιωτική του ζωή, όπως μάς τις περιγράφει ο τόσο εμπιστός κι οικείος αυτός συμβούλος του:

Μια μέρα, όταν ακόμη ήταν Πρώτος Ύπατος, ο Ναπολέων γενιάριζε στα ανάκτορα της Μαζαζόν μαζί με τον Ρβιντερέ. Στο τραπέζι, ενδιαφέροντες καθώς ήταν, τούδιζε μια μουζάκια κρασί μουσάειο, και γενιάριζοντας για τετάρτη ή πέμπτη φορά το ποτήρι του, το άδειασε ολόκληρο.

Έπειτα, απαντώντας στην άφωνη κι έρωτηματική ματιά του Ρβιντερέ, ο οποίος τον ζητούσε να φωνασκήσει για την κρασοκατανάλει αυτή, είπε με ζέση:

—Τί με ζητάς έτσι;... Μπορώ ν' αδειάσω τέσσερα μουζάκια, δίχως καν ν' αλώσω...

Και για ν' αποδείξει την άντοχιά του, άδειασε σε μια ώρα τέσσερα μουζακαδάρια μουζάκια δυνατού βόαιου κρασιού...

Κατά τα μεσάνυχτα, ένας από τους Κλέφτες που έβγαζαν κρασιό, έληξε κι είδοποισε τον Καλετάνιο, πως άουσε περιτρώσει ν' ανεβάνουν το μονοπάτι. Νομίζοντας πως θα βρίσκαν ξεγνιστούς τους Κλέφτες οι Καπετέδες, προχωρούσαν με φόρο, όταν ξαφνικά τους υποδέχτηκε πυκνό τοιχεζίδι. Τόβαλαν τότε στα πόδια, σαν να τους κρηγόρισε ο Διάβολος.

Ο Δημήτρης τους εξώνωζε να σταθούν, τους έβριζε διεικώς, τους εξοβόριζε, προσπαθώντας να τους συντάξει καλά, όταν κάποιος βραχός ίσκιος έστάθηκε μπροστά του μέσα στο σκοτάδι της νύχτας.

Ήταν ο αδελφός της Λενβίς, ο Καλετάνιος. Νοιώθοντας τότε ο προσδοτής πως ήταν χαμένος, αν έκανε ν' αγωγή, γιατί διατεγχε πάνω στους Κλέφτες που έβγαζαν γάρο, ώριμισε μέσα στη σπηλιά, λογασιάζοντας να ξεφύγει, επειδή ήξερε καλά τα κλωθογυρισμάτά της. Έφρασε τρεχόντας στην πρώτη σάια που είδατε και διαζόταν να προχωρήσει να χορηγή παραίτηση, όταν στη λάμψη ενός δαυλιού έγνοιωσε την πρόση άρραβωνιαστικά του, που του έφραζε το δρόμο. Στη στιγμή τη χτύπησε με το μαχαίρι του και την έαλωσε χάμιον. Μά καθώς έδρασεζέλιζε το σώμα της για να ξεφύγει, ένα ήχο σιδερένιο τον άραπαζε. Έγνιωσε και είδε τον Καλετάνιο. Μόλις επρόθεσε να πάρη θέσι άμυνας.

Οι δύο άντρες ήρθαν στύ χέρια, παλεύοντας με λύσσα, κοίδς να σκοτωθύν ο άλλος. Ο Καλετάνιος ήταν θηριό στη δύναμη, μά ο Δημήτρης, σαν νεότερος, ήταν πιο σβέλτος. Και διαλέγοντας μια στιγμή που ο Καλετάνιος φιλάρηκε να μιν πατήση το σώμα της αδελφής του, τούπηξε το μαχαίρι στην καρδιά. Μά την ίδια στιγμή, η Λενβίς που δεν είχε πεθάνει, σφίγγοντας την ψυχή της, άραπαζε το ποτόλι από το σελιάλι του αδελφού της, πυροβόλησε το Δημήτρη και του σκόρπισε τά μουλιά.

Το συμπέρασμα είναι πως όλοι οι ήρωες της ιστορίας αυτής σκοτώθηκαν, είπα.

Όχι όλοι, απάντησε ο οδηγός. Η Λενβίς γιαιτρεύτηκε. Το μαχαίρι του Δημήτρη δεν την είχε πάρει στην καρδιά, εγγύστησε στην πλευρά και την ελάρωσε μόνο βαρεία. Κι έγινε καλά. Έπαντρεύτηκε το νέο πρωτοπαλάρχακο του αδελφού της, που έληξε, μετά το θάνατό του, την άρχηγία των Κλεφτών. Μά ήταν μετερχής, κοντά του έμαθε κι η Λενβίς να πίνει, ίσως για ν' ξεζαμίση τον άλλον...

Νά λοιπόν η εξήγησις του άρχαίου μύθου, είτε γελώντας ο Έργλεζός σύντροφός μου. Ο Δημήτρης είναι ο Θησεύς, ο Καλετάνιος είναι ο Μινώταυρος κι η Λενβίς είναι η Αριάδνη, που την έλαρηγόρησε ο Βάκχος...



κρασιού του Ρήγου, που το προτιμούσε πάντα από κάθε άλλο...

Όταν άποτελείωσαν το φαγητό, τους έπεσεζέφθη ο στρατιώτης ντε Ζιραρντέν, σημαθητής του Ναπολέοντος στη Στρατιωτική Σχολή και φίλος του στενός. Μόλις τον είδε ο Ναπολέων, γάρηξε, και την ώρα που παύει ν' οι τρεις τους τον καιρέ, του είπε ένθουσιασμένος από ενζαριότητα—μά ίσως κι από το κρασί:

—Θυμάσαι, Ζιραρντέν, τά μαθητικά μας χρόνια στη Σχολή;... Θυμάσαι εκείνο το βόιδι, τον Γερμανό σημαθητή μας, που δεν έννοούσε ποτέ να με φωνάζει με τ' όνομά μου;...

—Γιατί; ρώτησε ο Ζιραρντέν, προσπαθώντας να συγκεντρώσει τις άναμνήσεις του.

Κι ο Ναπολέων ξεπαίντας σε γέλιο άνοιχτόκαρδο, είπε: —Άπλοστότα, γιατί όχι μονάχα ήμιον ζώνω — κατά τον Γερμανό σημαθητή μας, έννοείται — αλλά κι είχα συγκεντώσει όνομα ζώνου: Ναπο—λέ ο υ'... (Λατινιστί Ναπο—λεο, Ναπο—λεονίς, δηλαδή, λέ ο υ' λ έ ο ν τ ο ς ) .

Ο Ζιραρντέν κι ο Ρβιντερέ κημήθηκαν την τούβεια του Ναπολέοντος, και πολλή ώρα τά γέλια τους τράνταζαν την πολυτελέστατη τραπέζια...

Έπειτα ο Ναπολέων, είπε ξαφνικά στον Ζιραρντέν:

—Μά πως τόπαθε να μην τον θυμάσαι αυτόν τον περίφημο σημαθητή μας;... Θυμάσαι ότι τότε ήσουν λίγακι χονδροκέφαλος στα μαθηματικά, κι ότι συχνά, φουφακιμένος που δεν μπορούσες να σου γεμίσει το κεφάλι — όσες φορές ζητούσες τη βοήθειά μου — αναγαζόμιον να σου τις βράχως;...

Τότε ο Ζιραρντέν, κάπως προσβεβλημένος, άποκρίθηκε σοβαρά:

—Πολλά στρατηγέ και Πρώτε Ύπατε, δεν θυμάμαι άκριβώς τις λεπτομέρειες αυτές... Αυτό που θυμάμαι όμως πολύ-πολύ καλά, είναι ότι σαν μου τις έβραζε κανέναν, πάντα μου του τις ξανάβραζε με τόκο κι έπατόζιο!...

Άκρίτητα γέλια υποδέχτηκαν τις σοβαρές αυτές «δηλώσεις» του έντεφραυάστητου Ζιραρντέν!...

Συχνά, ο Ναπολέων θυνόταν με νοσταλγία και ιδιαίτερη συγκίνηση τα πρώτα χρόνια της νεότητός του, την έλοχη από πάντων που ήταν ακόμη ένας νεαρός ύπολοχαγός του πυροβολικού, άπένταρος και καταγρευμένος...

Μια μέρα, άποζωράτω πανίσχυρος και, καθώς έβραζε βόλτες με τους ύποφυγούς του Μαρέ και Ρβιντερέ, ο Ένα σαζόνι τον άνακτόρων του Κεραμεικού — το όποιο είχε διατάξει να διασκευάσουν σε Μουσείο — είδε μια ολόκληρη μεγάλη στολή συνταγματάχου της Άποζωρατωτικής Φρουράς του...

Θέλησε να την δοκιμάσει, κι όταν την φόρεσε, ζητιάζοντας τον έαυτό του ο Ένα καθρέφτη, ψιθύρισε νοσταλγικά στους άλλους:

— Θυμάσαι φανταζόμω νοστούμα!... Μά θα προτιμούσα να φορώ πάντα την πενιχρή στολή μου, όταν ακόμη ήμιον άνθρωπολογός του πυροβολικού...

Γιά τον στρατάχου του Μουά, τον όποιον άνάδειξε κατόπι βασιλεία της Νεαπόλεως, έλεγε συχνά: —Είπε ζώο, μά το Θεό... Μά είναι κι ήρωας συγκρόνως!...

—Γιά τον άδελφό του Ίωσήμ, τον βασιλέα της Ίοτανίας, έλεγε:

—Είπε κοροφίμιλος!... Άγίνει το βασιλέιο του στην τύχη του και πέφτει με τά μούτρα στα γλένια... Κι έγω ήμιον έτοι κάποτε, μά τ' άφησα όλα στην άρχη, γιατί με τέτοια μουλιά και με τέτοιες συνήθειες, είναι άνταναυος κανέναν να κυβερνήσει και να επιβάλλεται!... Το Μεγαλειό είναι θλιβερό και σενικό, κι έστι ανάγκη από στεφάνοις!...

Όταν σχεδίαζε νησιές στρατευμάτων, τις παραμονές χαμιάς μεγάλης μάχης, ήταν μικρόψυχος και φοβιταίρης. Τον λημιούριζαν άνησιχτες, μεγαλοποιοί τους κινδύνους και τις πιθανές κακοτυχίες, κι ή «διαταγές ελχημύσεων», που έστειλε στους στρατιώτες του, άφθονούσαν από σχολαστικές μικροεκατομύριες κι άφθονες δηρηγίες...

Γιά να διαπολογηθή δι κατόπι, έλεγε στους έπιτελείς του:

—Ο σχολαστικισμός στις προλαοακικές μάς μάχης, κι ή κερωνοβόλος άποφασιστικότης έπειτα, για την έγκαμολή του στρατηγικού σχεδίου έπει τόπου, είναι τά δύο στοιχεία της νίκης... Πρέπει ο στρατηγός να τά προβλέπει όλα, να μεγαλοποιή τους κινδύνους, και νάχη ίσ' όψην του όλας τις δυναμικές περιστασιές και διακυμάνσεις μάς μάχης... Τότε, και μονάχα τότε, δεν θα βρεθή ποτέ του πρώ έκαλήξουν δυναορόστον, ή όποιες, άποβόλλεται καθώς θάνα, θα συγγίσουν την πρωτοβουλία των έκτελεστών του σχεδίου, με άναλόφωκτη συνέπεια την ήτα...

Σήμερα άναγνωρίζονται αυτές ή δικαιολογίες του, απ' τη στρατιωτική έπιστήμη, σαν μια μεγάλη κι άναμφισβήτητη άλήθεια...

E. A. SPOLI.